

GRONINGSE ZINNEN

Categorie	Keuzes
Titel	Groningse zinnen – Grunneger zinnen – Groninger sentences
Doelstelling	De leerlingen herschrijven Nederlandse zinnen met Groningse interferentiefouten en leren daardoor een aantal Groningse woorden en zinsconstructies.
Groep(en)	Midden- en bovenbouw
Vak	Taal(en) algemeen Gronings of Nederlands (Taal)
Duur	30-45 minuten
Link met curriculum	Taalbeschouwing Kennis over meertaligheid algemeen
Talen	Gronings, Nederlands
Link met FREPA	Bewustwording van eigen talen en de talen in de omgeving Kennis over talen in Groningen, Europa en de wereld Kennis over taalverschillen (woordenschat en zinsbouw) Taalleerstrategieën
Vaardigheden	Luisteren, lezen, spreken, schrijven
Theoretische onderbouwing	Taalbewustzijn/language awareness, taalvergelijking
Beschrijving activiteit	Stap 1 – Voorbereiding Laat ter voorbereiding een Gronings lied of verhaal horen aan de klas (zie materialen). Vraag de leerlingen welke taal ze gehoord hebben en wie deze taal zelf spreekt of verstaat. Benoem dat ook als mensen Nederlands praten zij soms woorden uit het Gronings gebruiken die in het Nederlands gek kunnen klinken. Hierdoor kan het zijn dat als je op vakantie bent in Nederland iemand je niet goed begrijpt. Heeft iemand dit wel eens meegemaakt? Leg uit dat de leerlingen gaan kijken naar Nederlandse zinnen waarin Groningse woorden zitten. Maak groepjes en verdeel de leerlingen die Gronings spreken of verstaan over de groepjes. Stap 2 – Zinnen herschrijven Deel Werkblad 1 uit aan elk groepje en laat de leerlingen samen kijken naar de zinnen: wat is Gronings aan de zinnen, en hoe schrijf je de zinnen in ‘Standaardnederlands’?

	Stap 3 – Nabespreking Bespreek de zinnen met de klas. Vraag ook wat de leerlingen van de opdracht vonden: was het moeilijk of makkelijk, en waarom? Vonden ze het bijvoorbeeld lastig omdat ze de Groningse woorden zelf ook vaak gebruiken, of juist omdat ze niet wisten wat de Groningse woorden betekenden? Heb je zelf wel eens meegemaakt dat je iemand niet goed begreep, ook al sprak hij Nederlands?
Materialen	• Gronings lied of verhaal, bijvoorbeeld van Klunderloa: Klunderloa.nl • Werkblad 1
Tips	Met de bovenbouw zou je in de nabespreking dieper kunnen ingaan op het onderwerp talen: welke dialecten en talen zijn er in Nederland, vind je dat we dialecten moeten behouden of zouden we juist allemaal hetzelfde Nederlands moeten spreken? Wat voor rol hebben andere talen in Nederland, zoals, Engels, Frans, Spaans of Turks? Kijk voor informatieve filmpjes over dit onderwerp op: https://meertens.knaw.nl/archive/september-2017-dealen-met-je-dialect/

Werkblad 1 – GRONINGSE ZINNEN

Wat Grunnegers ontdek ie in de understoande zinnen:

1. Jongens, nou ophouden, ik word helemaal flauw van jullie.

2. Er staat een bij de deur.

3. Die mensen zijn het geld hard nodig.

4. Waar kom jij weg?

5. De jongens hielpen de auto even aandrukken.

6. Wij wouden dat wel maar het lukte niet.

7. Ik moest me uittrekken bij de dokter.

8. Hij kwam te laat, want hij had de band lek.

9. Dat is een dik ijsje!

10. Is er nog iets voor de tv vanavond?

11. De kinderen gaan omstebeurten naar binnen.

12. Wil je mij het zout even doen?

13. Doe er maar een zakje om toe.

14. Ik vond de toets heel moeilijk, het viel mij behoorlijk af.

Antwoordenblad

15. Jongens, het is al laat. **Ik word helemaal flauw van jullie**
Jongens, het is al laat. Ik heb er genoeg van gehad.
16. Er staat **een** bij de deur.
Er staat iemand bij de deur.
17. Die mensen **zijn** het geld hard nodig.
Die mensen hebben het geld hard nodig.
18. Waar kom jij **weg**?
Waar kom je vandaan?
19. De jongens hielpen de auto even **aandrukken**.
De jongens hielpen de auto even aanduwen.
20. Wij **wouden** dat wel maar het lukte niet.
Wij wilden dat wel maar het lukte niet.
21. Ik moest me **uittrekken** bij de dokter.
Ik moest me uitkleden bij de dokter.
22. Hij kwam te laat, want **hij had de band lek**.
Hij kwam te laat, want zijn band was lek.
23. Dat is een **dik** ijsje!
Dat is een groot ijsje!
24. Is er nog iets **voor** de tv vanavond?
Is er nog iets op tv vanavond?
25. De kinderen gaan **omstebeurten** naar binnen
De kinderen gaan om de beurt naar binnen.
26. Wil je mij het zout even **doen**?
Wil je mij het zout even geven?
27. Doe er maar een zakje **om toe**.
Doe er maar een zakje omheen.
28. Ik vond de toets heel moeilijk, het viel mij behoorlijk **af**.
Ik vond de toets heel moeilijk, het viel mij behoorlijk tegen.